

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL 3

Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages

3. Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku

3.1 Do roku 2030 **celosvětově snížit míru mateřské úmrtnosti** na méně než 70 na 100 tisíc porodů

3.2 Do roku 2030 **zabránit úmrtím novorozenců a dětí mladších pěti let**, jimž je možné předejít. Všechny země budou usilovat o snížení novorozenecké úmrtnosti na úroveň maximálně 12 úmrtí na 1000 živě narozených dětí a snížení úmrtnosti dětí mladších pěti let na úroveň 25 a méně na 1000 živě narozených dětí

3.3 Do roku 2030 **ukončit epidemii AIDS, tuberkulózy, malárie a zanedbávaných tropických nemocí** a bojovat proti hepatitidě, vodou přenášeným nemocem a ostatním přenosným nemocem

3.4 Do roku 2030 **snížit pomocí prevence a léčby o třetinu předčasnou úmrtnost na nepřenosné choroby**; podporovat duševní zdraví a duševní pohodu

3.5 **Posílit prevenci a léčbu užívání návykových látek**, včetně užívání narkotik a škodlivého užívání alkoholu

3.6 Do roku 2020 celosvětově **snížit na polovinu počet úmrtí a zranění při dopravních nehodách**

3.7 Do roku 2030 **zajistit všeobecný přístup ke službám pro sexuální a reprodukční zdraví**, jako jsou programy plánovaného rodičovství, informace a vzdělávání nebo zahrnutí problematiky reprodukčního zdraví do národních strategií a programů

3.8 **Docílit všeobecného zabezpečení zdraví**, včetně ochrany finančních rizik, přístupu ke kvalitní základní zdravotní péči a přístupu k bezpečným, účinným, kvalitním a cenově dostupným základním léčivům a očkovacím látkám pro všechny

3.9 Do roku 2030 podstatně **snížit počet úmrtí a onemocnění vlivem nebezpečných chemických látek** a znečištěného vzduchu, vody a půdy

3. a **Posílit uplatňování** rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace (WHO) o **kontrole tabáku** ve všech zemích dle potřeby

3. b **Podporovat výzkum a vývoj vakcín a léků na přenosné i nepřenosné choroby**, které primárně postihují především rozvojové země, poskytnout přístup k cenově dostupným základním lékům a vakcínám v souladu s Deklarací z Dohá o Dohodě TRIPS a veřejném zdraví, která potvrzuje právo rozvojových zemí plně využít ujednání v Dohodě o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, pokud jde o flexibilitu v ochraně veřejného zdraví a zejména v přístupu k lékům pro všechny

3. c **Podstatně zvýšit financování zdravotnictví** a nábor, rozvoj, školení a retence pracovníků ve zdravotnictví v rozvojových zemích, zejména v těch nejméně rozvinutých a v malých ostrovních rozvojových státech

3. d **Zvýšit kapacitu všech zemí**, zejména rozvojových, pro včasné varování, snižování rizik a řízení národních a globálních zdravotních rizik

Fakta o zdraví

Každý den umírá o 17 tisíc dětí méně než v roce 1990, ale stále více než šest milionů dětí ročně umírá před svými pátými narozeninami.

Od roku 2000 zabránilo očkování proti spalničkám téměř 15,6 milionu úmrtí.

Navzdory globálnímu zlepšení umírá stále více dětí v jižní Asii a subsaharské Africe. Čtyři z pěti úmrtí dětí mladších pěti let se týkají těchto regionů.

Zdraví matek

Od roku 1990 klesla mateřská úmrtnost celosvětově o téměř 50 procent.

Ve východní Asii, severní Africe a jižní Asii klesla mateřská úmrtnost přibližně o dvě třetiny. Nicméně podíl mateřské úmrtnosti – podíl matek, které nepřežijí porod – je v rozvojových zemích stále 14krát vyšší než v zemích rozvinutých.

Pouze polovině žen z rozvojových zemí se dostává doporučeného rozsahu zdravotní péče.

HIV/AIDS

V roce 2014 mělo 13,6 milionu infikovaných virem HIV přístup k antiretrovirální terapii (ART). V roce 2003 to bylo pouze 800 tisíc HIV pozitivních.

Počet nově infikovaných virem HIV v roce 2013 byl přibližně 2,1 milionu (z toho 240 tisíc dětí), což je o 38 procent méně než v roce 2001.

Počet HIV pozitivních dosahoval na konci roku 2013 podle odhadů 35 milionů.

Otázky:

1. V 19. století a v 1. 1/2 20. století byla na území dnešní ČR vysoká dětská úmrtnost. Jaká je situace v ČR a ve světě dnes?

Každý den umírá o 17 tisíc dětí méně než v roce 1990, ale stále více než šest milionů dětí ročně umírá před svými pátými narozeninami. Od roku 2000

zabránilo očkování proti spalničkám téměř 15,6 milionu úmrtí. Navzdory globálnímu zlepšení umírá stále více dětí v jižní Asii a subsaharské Africe. Čtyři z pěti úmrtí dětí mladších pěti let se týkají těchto regionů.

Zdroj: <https://www.novinky.cz/domaci/380069-detska-umrtnost-klesla-za-25-let-o-polovinu-v-cr-patri-k-nejnizsim-na-svete.html>; ze dne 2. 1. 2016

Z celosvětového hlediska je nejvíce dětských úmrtí na tisíc narozených do pěti let věku v Angole (157), Čadu (139) a Somálsku (137).

Státy s nejnižší dětskou úmrtností (na 1000 narozených dětí do pěti let věku)

2 Lucembursko, Island, Finsko

3 Singapur, Jižní Korea, Japonsko, Kypr, Švédsko,
Slovinsko, San Marino, Norsko, Estonsko,
České republika, Andorra

Státy s nejvyšší dětskou úmrtností (na 1000 narozených dětí do pěti let věku)

157 Angola

139 Čad

137 Somálsko

130 Středoafriická republika

120 Sierra Leone

zdroj: UNICEF

2. Pro zdravý vývoj dítěte je nezbytná matka, jaká je péče o těhotné ženy, klesá mateřská úmrtnost?

2. Od roku 1990 klesla mateřská úmrtnost celosvětově o téměř 50 procent.

Ve východní Asii, severní Africe a jižní Asii klesla mateřská úmrtnost přibližně o dvě třetiny. Nicméně podíl mateřské úmrtnosti – podíl matek, které nepřežijí porod – je v rozvojových zemích stále 14krát vyšší než v zemích rozvinutých.

Pouze polovině žen z rozvojových zemí se dostává doporučeného rozsahu zdravotní péče.

HIV/AIDS

3. Co znamená zkratka HIV? Kolik je lidí na světě nakažených HIV?

3. V roce 2014 mělo 13,6 milionu infikovaných virem HIV přístup k antiretrovirální terapii (ART). V roce 2003 to bylo pouze 800 tisíc HIV pozitivních.

Počet nově infikovaných virem HIV v roce 2013 byl přibližně 2,1 milionu (z toho 240 tisíc dětí), což je o 38 procent méně než v roce 2001.

Počet HIV pozitivních dosahoval na konci roku 2013 podle odhadů 35 milionů.

